

PÖYTÄKIRJANOTE

PORNAINEN KUNTA

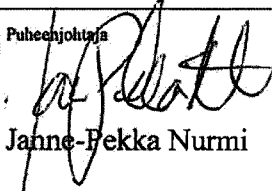
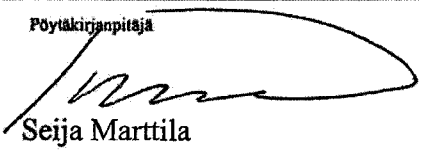
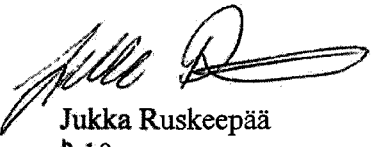
KOKOUSPÖYTÄKIRJA Nro

1/2015

Kunnanhallitus

Sivu

1

KOKOUSAIKA	Maanantai 19.1.2015 klo 16.30 – 18.00
KOKOUSPAIKKA	Kunnanvirasto
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Nurmi Janne-Pekka puheenjohtaja Franti Aija Mattila Kaj Putus Jaana Runolinna Liljan-Kukka Ruskeepää Jukka Turunen Jukka
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Yrtti Seppo kunnanvaltuuston pj Virkki Juha kunnanvaltuuston I vpj Liu Päivi, poissa kunnanvaltuuston II vpj Hyttinen Markku kunnanjohtaja, esittelijä Marttila Seija hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
ASIAT	1 – 17
PÖYTÄKIRJAN TARKAS- TUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkas- tajien valinta taikka merkintä edelli- sen kokouksen pöytäkirjan tarkasta- misesta)	Pöytäkirja tarkastetaan 22.1.2015. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jaana Putus ja Liljan-Kukka Runolinna.
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIR- JOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Janne-Pekka Nurmi Pöytäkirjanpitäjä Seija Marttila
PÖYTÄKIRJAN TARKAS- TUSTOIMITUS	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme. Tarkastusaika Pornainen 22.1.2015 Allekirjoitukset Jaana Putus Liljan-Kukka Runolinna Jukka Ruskeepää § 10 Jukka Turunen § 10
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Aika ja paikka Pornainen 23.1.2015 Virka-asema Hallintojohtaja Seija Marttila

LAUSUNTO METROPOLIHALLINTOLAISTA

Khall § 11, liite 4

Valtiovarainministeriö pyytää 10.12.2014 kirjatussa kirjeessä jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa metropolihallintoa koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta sekä siihen liittyvästä valtioneuvoston asetuksesta koskien metropolihallinnon valtionavustuksia. Hallituksen esitysluonnos on vielä tässä vaiheessa virkamiesesitys.

Lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti lausuntopyynnössä kirjatusta kysymyksistä (tiedoksi).

Lausunnonantajaa pyydetään arvioimaan hallituksen esityksen luonnosta oman organisaation näkökulmasta käsin. Kunnat voivat toimittaa oman lausuntonsa ohella myös haluamiensa kuntien kanssa yhteisen lausunnon.

Lausuntoa on pyydetty 4.2.2015 mennessä.

KUUMA-johtokunta hyväksyi 7.1.2015 kokouksessaan liitteen (KUUMA-johtokunta liite 2) mukaisen lausuntoluonnoksen KUUMA-seudun yhteiseksi lausunnoksi koskien metropolihallintolakia sekä siihen liittyviä erityislakeja ja päätti sen lähettämistä valtiovarainministeriölle.

Lisäksi KUUMA-johtokunta suosittelee KUUMA-kunnille, että ne hyödyntävät KUUMA-seudun lausuntoa omia lausuntoja valmistellessaan.

KUUMA-seudun lausunto huomioi hyvin Pornaisten kunnan kannalta oleelliset seikat.

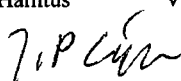
Pornaisten kunnan lausunto

Pornaisten kunta yhtyy KUUMA-johtokunnan 7.1.2015 hyväksymään lausuntoon (khall liite 4) ja lähettää sen osana omaa lausuntoaan.

Lisäksi Pornaisten kunta korostaa seuraavia näkökulmia:

- metropolihallinto lakiluonnoksen mukaisena on **tarpeeton** ja tehoton sen suunniteltua toimintaa ajatellen. Lisäksi se on hallinnollisesti raskas ja kallis, eikä sillä saavuteta kuntakentässä tarpeellisia kustannussäästöjä,
- kunta pitää tarkoituksenmukaisempana kehittää nykyisiä yhteistyö- ja sopimusmuotoja sitten, että alueella yleisesti tarpeelliseksi koettu MAL-asioiden yhteensovittaminen toteutuisi,

/..

Khall § 11

./..

- mikäli metropolihallinto toteutuu lakiluonnoksen esittämällä tavalla, tulee alueen kunnilla olla metropolivaltuustossa ns. takuupaikka. Lisäksi kolme vaalipiiriä turvaisi alueen edustuksellisen demokratian toteutumisen yhtä vaalipiiriä paremmin,
- joukkoliikennematkaisuun yhteydessä ei kunnalle saa aiheutua nykyiseen järjestelyyn verrattuna lisäkuluja tai ne tulee korvata kunnalle kokonaisuudessaan,
- lähtökohtaisesti metropolihallinto ei saa aiheuttaa kunnille lisäkuluja ja valtion tulee osoittaa valtionosuutta metropolihallinnon kuluihin sekä sisällön toteutukseen, eikä valtion rahoitus saa olla vain vuosittain myönnettävän valtionavustuksen varassa,
- valtionosuuden tulee kattaa 100 %:sesti metropolihallinnon aiheuttamat lisäkulut,
- suunnittelutarveratkaisut eivät kuulu metropolihallinnolle vaan ne tulee säilyttää kunnan omassa päätösvallassa,
- metropolihallinnon muodostamisen yhteydessä tulee mm. Uudenmaaliiton ja ELY:n tehtäväkenttiä ja rahoitusta karsia niin, että päällekkäisyyksiä metropolihallinnon kanssa ei muodostu.

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus hyväksyy edellä olevan lausunnon Pornaisten kunnan lausuntona metropolihallinnosta ja siihen liittyvistä erityislaeista.

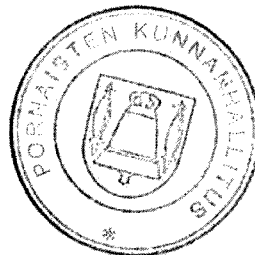
Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksessa.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja kunnanjohtaja Markku Hyttinen, puh. 040 724 6907.

Kunnanhallituksen päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin heti kokouksessa.

7.1.2015

VIITE: VM093:00/2013 / 10.12.2014

KUUMA-kuntien metropolihallintolakilausuntoa valmisteleva työryhmä 5.12.2014

KUUMA-komissio 10.12.2014 ja 18.12.2014

KU-jory 12.12.2014

KUUMA-johtokunta 7.1.2015

LAUSUNTO METROPOLIHALLINTOLAISTA SEKÄ SIIHEN LIITTYVISTÄ ERITYISLAISTA

Metropolialueen kehittämistä tulee jatkaa nykyisiä seudun 14 kunnan ja valtion sopimus- ja yhteistoimintamalleja sekä yhteisorganisaatioita edelleen kehittämällä. Mikäli metropolihallintolaki ja siihen liittyvät erityislait kuitenkin hyväksytään, tulee metropolihallinnon olla KUUMA-kuntien mielestä tämän lausunnon mukainen.

Kokonaisuutena vaikuttaa, että metropolihallinnon suunnittelussa on otettu kuntien aiemmat lausunnot huomioon verrattuna metropolihallintolakia valmistelevan työryhmän väliraporttiin (1.4.2014). KUUMA-kuntien näkökulmasta täsmennystä edellyttävät vielä erityisesti metropolihallinnon jäsenkuntien maksuosuuksiin liittyvä perussopimuksesta päättäminen sekä joukkoliikenteen kustannuksiin liittyvä valtionavustuksen määräytyminen.

KUUMA-kunnat kuitenkin muistuttavat, että hallitus on 15.9.2014 antanut eduskunnalle esityksen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (HE 133/2014). Esityksen mukaan muun muassa "uusissa ja laajentuissa valtionosuustehtävissä valtionosuus on 100 prosenttia uusien ja laajentuvien tehtävien laskennallisista kustannuksista ellei valtionosuustehtäviin tehdä vastaavan suuruisia vähennyksiä (55§:n 2 momentti)". Tämä lakiesitys tulee huomioida myös metropolihallintoon liittyen.

Yleistä

Helsingin seudun kunnat ovat jo väliraporttiakin aiemmin tuoneet lausunnoissaan esiin, että seudulla "tavoitteena on yksinkertaistaa, tehostaa ja selkiinnyttää nykyistä seudullisten palvelujen suunnittelua ja päätöksentekoa erityisesti Helsingin seudun alueen maankäytön, asumisen, liikenteen ja ympäristön osalta demokratian lisäämiseksi, kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja segregaaation ehkäisemiseksi" (muun muassa Helsingin seudun yhteistyökokous 8.4.2011 ja KUUMA-hallitus 20.3.2012). Lisäksi kunnat ovat aiemmin

KUUMA-seutu

Hyvinkää-Järvenpää-Kerava-Kirkkonummi- Mäntsälä-Nurmijärvi-Pornainen-Sipoo-Tuusula-Vihti

LIITE 2

lausuneet, että tälle alueelle tarvitaan oma metropoliratkaisu, mutta uusia hallinnon ja päätöksenteon tasoja ei haluta lisää (KUUMA-hallitus 20.3.2012).

Väliraporttilausunnoissaan KUUMA-kunnat korostivat, että metropoliseudun rakentamista olisi mahdollista jatkaa nykyisiä seudun 14 kunnan ja valtion sopimus- ja yhteistoimintamalleja sekä yhteisorganisaatioita edelleen kehittämällä, mikäli seudullisen ongelmien ja tarpeiden ratkaisemiseen voitaisiin osoittaa riittävä seudullinen rahoitus.

Lakiluonnoksessa korostuu nyt metropolihallinnon strateginen ja ohjaava rooli suhteessa alueen maankäytön, asumisen ja liikenteen tehtävien hoitamiseen. Myös KUUMA-kuntien aiemmin edellyttämä seututiedon ylläpito ja tuottaminen on sisällytetty metropolihallinnon tehtäviin. Sen sijaan ongelmien ja tarpeiden ratkaisemiseksi kaivattu seudullinen rahoitus esimerkiksi infrastruktuurin osalta jää joukkoliikenteen hoitamista lukuun ottamatta avoimeksi.

KUUMA-kuntien näkökulmasta seututietotehtävä sopii luontevasti metropolihallinnolle, koska tehtävä kytkeytyy tiiviisti metropolikaavoitukseen. Seututiedolla KUUMA-kunnat tarkoittavat metropolialueen ja sen jäsenkuntien tietohuoltoa (ml. ympäristötieto), jonka tavoitteena olisi luoda koko metropolialueen laajuinen tietohuolto- ja paikkatietopalvelu.

Metropolihallinnon jäsenkuntia ovat lakiluonnoksen mukaan nykyiset Helsingin seudun 14 kuntaa. Porvoo ja Lohja voivat liittyä metropolihallinnon jäsenkunniksi joko vuonna 2017 tai vuonna 2021 alkavan vaalikauden alusta lukien. KUUMA-kuntien näkökulmasta metropolihallinto on syytä aloittaa vakiintuneeseen Helsingin seudun yhteistyöhön osallistuneiden kuntien kesken vuonna 2017 sekä laajentaa metropolialuetta tarvittaessa myöhemmin.

KUUMA-kunnat painottivat väliraporttilausunnossaan alueellista edustavuutta vaalijärjestelmässä.- KUUMA-kuntien mukaan vain vähintään kolmen vaalipiirin mukainen vaihtoehto turvaa kaikille metropolihallinnon jäsenkunnille riittävän alueellisen edustavuuden. Lisäksi kustakin metropolialueen kunnasta on valittava kuitenkin vähintään yksi metropolivaltuutettu ja metropolivaltuuston paikkajaon on vastattava poliittisten ryhmien metropolivaaleissa saamia äänimääriä.

Lakiluonnoksessa metropolihallinnon perussopimus mainitaan mm. kuntien maksuosuuksiin liittyen (maksuosuudet jakautuvat jäsenkuntien välillä asukasluvun suhteessa, jos jäsenkunnat eivät perussopimuksessa toisin sovi). Perussopimuksen hyväksyvä taho tai tahot jäävät kuitenkin epäselviksi (jäsenkunnat vai edustajainkokous). Jos perussopimuksen hyväksyvät jäsenkunnat, on KUUMA-kuntien mielestä päätöksenteon perusteet ja -malli mainittava laissa ja kaikkien jäsenkuntien vaikutusmahdollisuudet turvattava.

KUUMA-seutu

Hyvinkää-Järvenpää-Kerava-Kirkkonummi- Mäntsälä-Nurmijärvi-Pornainen-Sipoo-Tuusula-Vihti

LIITE 2

Metropolikaava ja kuntakaavat

KUUMA-kunnat ovat väliraporttilausunnoissaan painottaneet MAL-aiesopimusta sekä seudun liikennejärjestelmää tukevan kaavallisen yhteisen näkemyksen (esimerkiksi ns. strategisen yleiskaavan) tärkeyttä. Lakiluonnoksessa metropolikaava korvaa metropolialueella maakuntakaavan ja yleiskaavoitus säilyy jäsenkunnilla. Jos kuitenkin voimassa oleva yleiskaava ja metropolikaava ovat ilmeisessä ristiriidassa, metropolikaavassa voidaan määrätä, että metropolikaava korvaa yleiskaavan. KUUMA- kuntien näkökulmasta metropolikaavalla tulee olla ensisijassa strateginen rooli mukaan lukien toteutuksen ajoitus ja resurssien ohjaaminen. Metropolikaavalla ei tule tehdä yleiskaavatasoista maankäytön suunnittelua. Metropolikaava voi korvata yleiskaavan vain, jos voimassa oleva yleiskaava ja metropolikaava ovat vakavassa ristiriidassa siten, että tilanne vaarantaa metropolialueen kehittymisen. Lisäksi metropolikaavan laatimista varten asetettavassa toimielimessä tulee olla valtion edustajien lisäksi metropolialueen jäsenkuntien edustus.

Lakiluonnoksen mukaan ympäristöministeriö voi antaa kaavan toteuttavalle viranomaiselle oikeuden lunastaa maakuntakaavaan tai metropolikaavaan otetun alueen tai sen käyttöoikeuden supistamisen, jos se on tarpeellista maakuntakaavan tai metropolikaavan toteuttamiseksi valtion, seudun, kuntayhtymän tai kunnan väestön yhteisiä tarpeita varten. KUUMA-kuntien mielestä kunnille tulee antaa suora maan lunastusoikeus metropolikaavaan ja yleiskaavaan perustuen.

Metropolialue on lakiluonnoksen mukaan suunnittelutarvealuetta ja näin ollen mitä todennäköisimmin lähes kaikki suunnittelutarveratkaisut viedään metropolihallinnon ratkaistaviksi (metropolihallinto ratkaisee ns. erityisten edellytysten olemassaolon rakennuslupaa myönnettäessä). Tämä menettely hidastaa rakennuslupien myöntämistä ja samalla seudun kehittymistä, on metropolihallinnolle liian operationaalinen ja raskas sekä vie voimavarat metropolihallinnon päätehtävältä eli strategisten MAL-asioiden kokoamiselta ja järjestämiseltä. KUUMA-kuntien näkökulmasta metropolihallinnon ohjaava vaikutus kuntien toimivallassa oleviin suunnittelutarveratkaisuihin voidaan hoitaa antamalla metropolihallinnolle näihin valitusoikeus.

Liikennejärjestelmäsuunnittelu, joukkoliikenne ja liikenneinfra

Lakiluonnoksen mukaan metropolihallinnon on hoidettava muun muassa liikennejärjestelmän ja joukkoliikenteen suunnittelu, joukkoliikenteen liikennepalveluiden suunnittelu ja hankinta sekä joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmästä sekä taksoista päättäminen. Nykyisten ei-HSL-jäsenkuntien maksuosuuksien nousu estetään sillä, että metropolihallinnolle maksetaan valtionavustusta kunnille uusien lakisääteisten tehtävien hoitamiseen sekä kustannuksiin, jotka aiheutuvat yhtenäisen lippujärjestelmän luomisesta ja ylläpitämisestä sen koko alueella ja joukkoliikenteen taksojen alentamiseen. KUUMA-kuntien

KUUMA-seutu

Hyvinkää-Järvenpää-Kerava-Kirkkonummi- Mäntsälä-Nurmijärvi-Pornainen-Sipoo-Tuusula-Vihti

LIITE 2

näkökulmasta tämän mallin toteutusta tulee vielä täsmentää esimerkiksi mainitsemalla valtionavustuksen vähimmäismäärä liittyen erityisesti kunnille uusiin joukkoliikenteen tehtäviin. Nykyisten HSL-jäsenkuntien maksuosuudet eivät saa tämän vuoksi nousta. Lisäksi joukkoliikenteeseen liittyvien jäsenkuntien maksuosuuksien tulee perustua aiheuttamisperusteeseen (ns. nousuperusteeseen), ei väestömääräperusteeseen.

Yhteistoiminta valtion kanssa

Metropolikaavaan liittyy vahva metropolisopimus. Lakiluonnoksen mukaan metropolikaavan toteuttamiseksi tarpeellisista metropolihallinnon, valtion ja kuntien sekä tarpeellisilta osin myös muiden toteuttamisen kannalta keskeisten tahojen toimenpiteistä ja niiden ajoituksesta sovitaan metropolisopimuksessa. Osapuolet voivat sopimuksessa sopia myös muista kuin metropolikaavan toteuttamiseen liittyvistä alueen kehittämistoimenpiteistä. Metropolisopimusta valmisteltaessa tulee tiedottaa *osallisille* sen lähtökohdista, tavoitteista ja sisällöstä. KUUMA-kuntien näkökulmasta metropolihallinnon jäsenkuntien tulee olla metropolisopimuksen sopijaosapuolia.

Lisäksi

Metropolihallinnon jäsenkunnat ovat myös Uudenmaan liiton jäsenkuntia. Näin ollen kunnat maksavat jäsenmaksua tai maksuosuutta sekä metropolihallinnolle että Uudenmaan liitolle. KUUMA-kuntien näkökulmasta Uudenmaan liiton tehtävät, toiminta-alue sekä kuntien jäsenmaksut tulee arvioida uudelleen. Samassa yhteydessä tulee arvioida myös valtion aluehallinnon tehtävät sekä mahdollisesti siirtää osa niistä metropolihallinnolle.